

ærede Ordsfører vil foreslaa en Statskole, f. Ex. en Statskole udrustet paa lignende Maade som den preussiske Statsstyrmandskole, saa skal jeg med Fornøielse være med til at overveie dette, og det vilde interessere mig overordentlig meget, om ogsaa denne Svingsning foregik fra den ærede Ordsførers Side. Dersom den private Virksomhed i denne Retning var gjort tilstrækkelig Fyldest, saa var det efter min Mening aldeles nødvendigt, at gaa den Vej, som den ærede Ordsfører antydede, thi en omhyggelig Styrmandsuddannelse maa der til for vort Land. Hvorvidt det er nødvendigt, skal jeg ikke udtale mig om, men at det vil blive mange Gange bekvæmligere er sikkert nok. Den ærede Ordsfører saar nemlig ingen Fornøielse af sine 4,000 Kr. Efter de opstillede Regler kan Ministeren ikke anvende en eneste Dre deraf; der er maaske tænkt paa noget Andet, men nu kan han ikke. Stulde Ministeren imidlertid anvende dem, maatte det være for at præmiere Bekræftelser, der gik ud paa at forhindre, at Styrmand fik den Uddannelse, som Staten hidtil ene har støttet, nemlig den udvidede. Men det er saa bagvendt, at jeg kun kan tilskrive det den ærede Ordsførers Mangel paa Kjendskab til disse Forhold, naar han kan fremsætte saadanne Forskudninger. Den ærede Ordsfører nævnte dernæst, at de store Skoler forlange det og det, men jeg kender ingen Ønske fra nogen Skole angaaende det fremsatte Spørgsmaal. Der er fra disse Skoler, som jeg ønsker at støtte ved mit Forslag ikke fremkommet noget saadant Ønske, det maa være fremsat af Andre. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at mit Endringsforslag, som nu efterat det er fremkommet, ikke tiltaler den ærede Ordsfører, har personlig Betydning for mig. Jeg har ikke hørt disse Skoler fremsætte Ønske i saa Henseende, men efterat Forslaget var fremkommet og uden Indsigelse fra Ordsføreren har staaet i flere Maanedes igjennem endog efter Konferencen med den høitærede Minister, vare de paagjældende Anstalter forvisede om, at det var Meningen, de skulde have Tilskud, og gjorde saa efter Meddelelse til mig Foranstaltninger, som de ellers kunde undgaa, for at benytte dette Beløb. Hvis den ærede Ordsfører for 4 Maanedes siden havde foreslaaet bestemt at negte det, skulde jeg have været med; men nu at gjøre det, vilde være uret, ikke just mod disse Skoler — de kunne maaske endnu have Foranstaltningen — men i mod selve Formaalet. Hvis man gennemgaar de Herrers Budget fra først til sidst og ser, hvad 4,000 Kr. bruges til paa alle de militære Budgetter, vilde det være interessant at se, at man har fundet en Form til ikke just direkte at negte dem her til et saadant Formaal just paa den Tid, da der er saa mange forskjellige Spørgsmaal, som alle netop stille Krav til Skuffardsofficerer — jeg kan ikke lade være gjentagende at minde om dette Særlynd —, og for dem kræves der jo netop i vore

Lider den bedst mulige Uddannelse og den udvidede Uddannelse, saaledes for alle Dampskibsførere. I Stedet derfor vil man præmiere Adspaltelsen og Lavmaalet. — Den ærede Ordsfører talte om Skolepenge. Ja, det er muligt, det er høie Skolepenge der betales, men der gives dog hver Elev ca. 200 Limer om Maaneden, det bliver altsaa 10 Dre Timen, og saavidt jeg veed, kunne Eleverne ofte have Hjælp af Læreren 2 til 3 paa et Kursus i Timen. Den ærede Ordsfører kender naturligvis, hvad det vil sige at arbejde for sin Subsistens, han hører ikke til dem, som arbejde con amore, og veed altsaa ogsaa, at det er en Betaling, som de vedkommende Mand eller disse Anstalter ikke skulle blive fede af. Naar det ærede Medlem talte om: ingen Friplads, da er det ogsaa en Side af Skolernes Virksomhed, som han ikke kender det Mindste til; thi disse konstante Friplads, som kunne søges af fraværende Elever og behøves Skolen igjennem, er en slet Indretning, og denne Udmærkelse vil da let komme til at træffe en eller anden Døgenigt. Lettelse eller Friplads skal en saadan Anstalt kun give til dem, som have Ophold paa Skolen, og som ved god Opførsel, Flid og Gode vise, at de fortjene Hjælp, naar det er nødvendigt. Den Slags Friplads er der mange af i de forskjellige Skoler; men om disse ville skrive for den ærede Ordsfører, paa hvilke Maader de hjælpe de uformuende Elever, betvivler jeg meget. — Efter den Udtalelse, som vi nu have hørt af den ærede Ordsfører, vil der fra nu af mellem ham og mig blive en meget bestemt Forstjel med Hensyn til de Foranstaltninger og de Regler, som skulle anlægges fra Rigsdagens Side med Hensyn til Styrmandenes Uddannelse. Jeg fastholder ganske vist Konkurrence, men Konkurrence bliver der nok af, naar 150 Elever skulle deles mellem 5, 6, 7 Skoler, og naar man siger, at Smaaskoler ikke kunne komme op, er det en stor Misforstaaelse; de ere med Hensyn til det Spørgsmaal, som det ærede Medlem kaldte Tilskud til Skolen eller Hjælp for Elever, væsentlig stillede paa samme Maade. Jeg siger, at de smaa Skoler, som have den mindste Livsbetingelse, som have en heldig Belysning, og som have nogen Kraft, der er værd at tale om, maa kunne komme op efter Lovens Regler, og de bør kunne komme op uden kunstig Opamning. I den Henseende kan jeg ogsaa tale af Erfaring. Jeg har aldrig vidst, at Tilskud til fattige Elevers Uddannelse var et Tilskud til Skolerne. (Afbrydelse.) Ja, men det siger den ærede Ordsfører. Den ærede Ordsfører siger, at det er et Tilskud til Skolerne, men det vidner noksom om, hvort lidet han kender ogsaa hertil; thi jeg har gennemgaaet disse, og jeg siger, at i Gjennemsnit have de Elever, der have søgt Skolerne, faaet 6 à 7 pCt. af hele deres Udgift ved Styrmandsexaminen dækkede ved det Tilskud, der er gjort. Det er disse 6 à 7 pCt., dækket af dette